



Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora
Institutionen för film och litteratur

1LI202 Litteratur och psykologi, 15 högskolepoäng
Literature and Psychology, 15 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Litteraturvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2009-06-16.

Reviderad 2023-11-30. Reviderad kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2024.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Delkurs 1, Psykologiska aspekter av litteratur, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för hur skönlitteraturen kan analyseras och tolkas utifrån psykologiska aspekter, och därvid tillämpa litteraturvetenskapliga begrepp som kommer till användning vid ett studium av litteraturen i dess förhållande till psykologin,
- redogöra för nedslag i svensk och allmän litteraturhistoria samt elementär genrekunskap.

Delkurs 2, Litteratur, psykologi och teori, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för hur litteraturen relateras till psykologiska teorier såsom psykoanalytiska eller kognitionsvetenskapliga perspektiv,
- analysera och diskutera valda litterära texter utifrån de teoretiska perspektiv som behandlats i kursen.

Innehåll

Kursen består av ett tematiskt studium av litteratur och psykologi med fördjupning i enskilda skönlitterära verk och i relevant facklitteratur med tonvikt på psykoanalytiska och kognitionsvetenskapliga perspektiv.

I delkurs 1 behandlas litteraturvetenskapliga grundbegrepp som epok och genre samt hur psykologiska aspekter kommit till uttryck i både äldre och nyare litteratur med betoning på den äldre psykoanalytiska tolkningstraditionen.

I delkurs 2 behandlas hur teorier om psykologi har påverkat studiet av litterära texter, med betoning på nyare litteratur. Den av psykoanalysen beskrivna relationen mellan litteratur och drömmar, omedvetna drifter, arketyper och myter behandlas och problematiseras samt kognitionsvetenskapliga teorier om hur läsaren skapar mening i litterära texter.

Undervisningsformer

Undervisning ges i form av föreläsningar, seminarier och gruppövningar. När kursen ges som distanskurs sker undervisningen via en digital lärplattform.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska målen för kursen vara uppfyllda. För betyget Väl Godkänd på kursen som helhet krävs att detta betyg uppnåtts på båda delkurserna.

Delkurs 1 examineras i form av seminariediskussioner samt en avslutande hemtentamen.

Delkurs 2 examineras i form av seminariediskussioner samt en avslutande paperuppgift.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet. I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs under kursen eller i nära anslutning till kursens avslutning. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle ska senast vid kursstart informeras om föregående kursvärderingsresultat och genomförda förändringar i kursen.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Rekommenderade antologier

Breitholtz, Lennart (red.). 1961 och senare. *Litteraturens klassiker*(LK), band 1–18. AWE/Geber m.fl.

alt.

Claésson, Dick, Lars Fyhr & Gunnar D Hansson (red.). 2006. *Texter från Sapfo till Strindberg*(TT). Lund: Studentlitteratur. ISBN 91-44-03248-X

Lewan, Bengt. 1990 och senare. *Världsdramatik*(VD), band 1-3. Lund: Studentlitteratur.

litteraturbanken.se (LB)

Delkurs 1, Psykologiska aspekter av litteratur, 7,5 hp

Facklitteratur

Bergsten, Staffan och Lars Elleström. 2004. *Litteraturhistoriens grundbegrepp*. Lund: Studentlitteratur. s. 49–80, s. 93–135, s. 147–172 (98 s.). ISBN 91-44-04255-8

Freud, Sigmund. 1990. *Dora. Brottstycke av en hysterianalys*. Göteborg: Alster förlag, s. 23–107. (84 s.). ISBN 91-88050-09-9

Glans, Kay. 1998. "Psykoloniseringen av diktarnas domän", i *Jung och litteraturen*, Kurt Almqvist (red.). Stockholm: Natur och Kultur, (23 s.). ISBN 91-27-07215-0. Tillgänglig på lärplattformen.

Jung, C. G. 2003. "Den analytiska psykologins förhållande till det litterära konstverket", i *Litteratur; myter och symboler*, i serien Valda skrifter av C G Jung, översättning Dorothee Sporing, fackgranskning Kurt Almqvist, Stockholm: Natur och Kultur, (22 s.). ISBN 91-27-08467-1. Tillgänglig på lärplattformen.

Nylander, Lars. 1986. "Psykoanalys och litteratur – den dubbla utmaningen", i Nylander, Lars (red.) *Litteratur och Psykoanalys*. Stockholm: Norstedts, s. 1–66 (66 s.). ISBN 91-1-853321-3

Sigrell, Bo. 1994 eller senare. *Narcissism. Ett psykodynamiskt perspektiv*, Stockholm: Natur och Kultur, s. 15–29 (14 s.).

Simon, Bennett. 1978. *Mind and Madness in Ancient Greece: The Classical Roots of Modern Psychiatry*. Ithaca, s. 53–77 (25 s.) ISBN 0-8014-0859-8

Delkurs 2, Litteratur, psykologi och teori 7,5 hp

Facklitteratur

Burman, Carina. 2002. "Biografisk litteraturforskning", i Bergsten, Staffan (red.) *Litteraturvetenskap - en inledning*. Lund: Studentlitteratur, s. 71–80 (10 s.). ISBN 91-44-02332-4

Caracciolo, Marco & Van Duuren, Thom. 2015. "Changed by Literature? A critical Review of Psychological Research on the Effects of Reading Fiction", i *Interdisciplinary Literary Studies*. Vol. 17:4. Penn State University Press, s. 517–539 (22 s.). Tillgänglig via UB.

Crafoord, Clarence. 1993. *Barndomens återkomst*. Stockholm: Natur och Kultur. (Kapitlen: "Barndomens minne och minnets barndom" och "Litteraturen på analyssoffan", 52 s.) ISBN 91-27-03631-6

Cullberg, Johan. 1992 eller senare. *Skaparkriser: Strindbergs inferno och Dagermans*, Stockholm: Natur och Kultur, (197 s.).

De Botton, Alain. 1998. *Låt Proust förändra ditt liv*. Stockholm: Wahlström & Widstrand. (Kapitlet ”Konsten att läsa självständigt”, 19 s.). ISBN 91-46-17341-2

Fearn, Nicholas. 2003. *Att tänka som en filosof*. Stockholm: Bonniers (Kapitlen ”Den äldre Wittgensteins spel” och ”Kants glasögon”, 20 s.). ISBN 91-0-058010-4

Gustafsson Rosenqvist, Barbro. 1999. *Att skapa en ny värld. Samhällssyn, kvinnosyn och djuppsykologi hos Karin Boye*. Stockholm: Carlssons, s. 182–239 (58 s.) ISBN 91-7203-866-7

Gärdenfors, Peter. 1992 eller senare. *Blotta tanken*. Nora: Nya Doxa (Kapitlen ”Tanken: ord bild eller vad?”, ”Medvetandets evolution” och ”Finns ordens betydelse i huvudet eller utanför?” 59 s.)

Holland, Norman N. 1980. ”Unity Identity Text Self”. I Jane P. Tompkins, red. *Reader-Response Criticism: From Formalism to Post-Structuralism*. Baltimore, London: The Johns Hopkins University Press. (15 s.) ISBN 0-8018-2400-1

Holland, Norman N. 2013. ”Don Quixote and the Neuroscience of Metafiction”, i Jaén, Isabel and Julien Jacques, Simon (red.) *Cognitive Literary Studies: Current themes and new directions*. University of Texas Press, avd. III s. 73–86 (13 s.). ISBN: 978-02-292-75442-3. Tillgänglig via UB.

Manguel, Alberto. 1999. *En historia om läsning*. Stockholm: Ordfront (kapitlet: ”Den felande första sidan”, 8 s.) ISBN 91-7324-607-7

Mishara, Aaron L. 2013. ”The Literary Neuroscience of Kafka's Hypnagogic Hallucinations: How Literature Informs the Neuroscientific Study of Self and Its Disorders”, i Jaén, Isabel and Julien Jacques, Simon (red.) *Cognitive Literary Studies: Current themes and new directions*. University of Texas Press, avd. III s. 105–124 (19 s.). ISBN: 978-02-292-75442-3. Tillgänglig via UB.

Schottenius, Maria. 1998. ”Den kvinnliga hemligheten. Om Kerstin Ekmans berättarkonst”, i Almqvist, Kurt (red.) *Jung och litteraturen*. Stockholm: Natur och Kultur, (32 s.). ISBN 91-27-07215-0

Sigrell, Bo. 1994 eller senare. *Narcissism. Ett psykodynamiskt perspektiv*, Stockholm: Natur och Kultur, s. 30-50 (20 s.).

Turner, Mark. 1996 eller senare. *The Literary Mind*. New York. Oxford: Oxford University Press (Kapitlen ”Bedtime with Shahrazad” och ”Human meaning”, 19 s.)

Witt-Brattström, Ebba. 1983. ”Ur textens mörker – det kvinnliga antisubjektet och fadersblicken, i *Ord & Bild* 1983:4 (15 s.).

Skönlitteratur till båda delkurserna

Bibeln: ur Uppenbarelseboken

Benedictsson, Victoria. ”Ur mörkret”

Birgitta. ur *Revelationes* (LB)

Boye, Karin. Dikter (TT)

Dagerman, Stig. *Ormen*

Ekman, Kerstin. *En stad av ljus*

Goethe, Johann Wolfgang. *Den unge Werthers lidanden* (LK)
Kafka, Franz. *Processen*
Lundgren, Maja. *Myggor och tigrar*
Nordenflycht, Hedvig Charlotta. dikter (LB)
Ovidius. *Narcissus* (LK/TT)
Poe, Edgar Allan. "Huset Ushers fall"
Rousseau, Jean Jacques. *Bekännelser*, bok 1
Runefelt, Eva. "Tolv år och "Avsked", i *Hejdad tid*
Sapfo. dikter (LK, TT)
Sofokles. *Konung Oidipus* (finns bl a i LK)
Strindberg, August. *Inferno*
Tjechov, Anton. *Körsbärsträdgården* (VD)
Tranströmer, Tomas. *Sorgegondolen*
Zola, Émile. *Thérèse Raquin*